

NA RAZOROŽITVENI KONFERENCI V ŽENEVI

Predložen sovjetski in ameriški načrt pogodbe proti širjenju jedrskega orožja

Načrta sta enaka in v obeh manjka tretji člen, ki se tiče nadzorstva, o čemer se bosta soproedsednika še pogajala - Načrta vsebujeta uvod in osem členov

Pričakuje se, da bo načrt v dokončni obliki podpisan v začetku prihodnjega leta

ŽENEVA, 24. — Na današnji razorožitveni konferenci v Ženevi sta ameriški delegat Foster in sovjetski delegat Rošin predložila besedilo načrta pogodbe proti širjenju atomskega orožja. Predložila sta vsak svoj načrt, ki pa sta oba enaka, samo da so Američani predložili načrt v angleščini, Sovjeti pa v ruščini. Oba načrta vsebujeta uvod in osem členov.

V uvodu je rečeno: "Pogajavci se nevarnosti, ki jo predstavlja širjenje jedrskega orožja, in upoštevajoč, da širjenje atomskega orožja lahko samo se poveča nevarnost, se države pogodbenice obvezujejo, da bodo sodelovale, da se omogoči izvajanje namenov, ki jih je določila mednarodna agencija za atomsko energijo glede uporabe jedrske energije v miroljne namene. Izrekajo podporo raziskovanju, razvoju in vsem drugim naporom za dejansko nadzorovanje nad atomskim materialom, ki se uporablja v namene druge tehnike na nekaterih strateških točkah po načelih, ki jih je določila mednarodna agencija za atomsko energijo. Poudarjajo, da morajo biti ugodnosti miroljne uporabe atomske tehnologije in posebej jedrskega orožja v okviru pogodbe podpisanim državam, da naj bodo jedrske države, ali nejedrske. Pričakuje se, da ima vsaka država pogodbenica pravico biti udeležena pri popolni izmenjavi znanstvenih informacij ter prispevati sama ali sodelovanju z drugimi državami pri prihodnjem razvoju miroljne uporabe atomske energije. Poudarjajo svoj namen, da omogočijo nejedrskim državam dostop do koristi, ki izhajajo iz miroljne uporabe jedrske tehnologije, s postopkom, ki naj se odobri na mednarodni podlagi. Izrekajo svojo pripravljenost, da čimprej ustavijo jedrsko oboroževalno tekmo z namenom, da se omogoči konec izdelovanja jedrskega orožja, uničenje jedrskih skladišč in posebej jedrskega orožja v okviru pogodbe, o splošni in popolni razorožitvi pod stroгим in dejanskim mednarodnim nadzorstvom. Poudarjajo, da ta pogodba ne odreja kakšne skupine držav možnosti sklenitve regionalnih pogodb o popolni odpravi jedrskega orožja z njihovega ozemlja.

Uvodni sledi osem členov, od katerih prvi četiri so: Člen 1: Vse jedrske države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo dale nikomur na razpolago jedrskega orožja ali drugega atomskega eksplozivnega materiala in da bodo dovolile navedeni posebej jedrskega orožja in posebej jedrskega orožja ali drugega atomskega eksplozivnega materiala, ali s pomočjo drugih držav, ali nejedrskih držav, ali izdelujejo ali naj si pridobijo jedrsko orožje ali drugi material, ki bi omogočil atomske eksplozije, ali naj si pridobijo material, ki bi omogočil atomske eksplozije, ali naj si pridobijo material, ki bi omogočil atomske eksplozije.

Člen 2: Vse nejedrske države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 3: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 4: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 5: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 6: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 7: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 8: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 9: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 10: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 11: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 12: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 13: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 14: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 15: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 16: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 17: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 18: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 19: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 20: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 21: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 22: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 23: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 24: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 25: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 26: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 27: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 28: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

Člen 29: Vse države podpisnice te pogodbe se obvezujejo, da ne bodo sprejele ali dogajale atomskega eksplozivnega materiala, ali nadzorstva nad tem orodjem, ali materialom, neposredno ali posredno, da ne bodo izdelovale ali si pridobile jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala, da ne bodo zahtevale ali sprejele podpore za izdelovanje jedrskega orožja ali drugega jedrskega eksplozivnega materiala.

ČLANEK REVUE KPI «RINASCITA» IN IZJAVA PSU

Vedno ostrejša polemika v zvezi z atlantsko pogodbo

Poslanica obrambnega ministra Tremellonija ob kongresu rezervnih oficirjev NATO v Trstu

RIM, 24. — V polemiki okrog atlantske pogodbe se je oglašila tudi revija KPI «Rinascita», ki objavlja uvodni članek Achilla Occhettoja, ki je odgovoren za odsek za propagando pri vodstvu stranke. Kot je znano, bo leta 1969 minilo 20 let od sklenitve te pogodbe. Ker vsebuje pogodba določbo, da morajo države, ki bi jo hotele odpovedati, to storiti leto dni prej, postane ta odpoved pereča prihodnje leto. Polemika o tem pa se je sprožila že sedaj tudi zato, ker je sotajniki PSU Tanassi izjavili, da je za Italijo podaljšanje te pogodbe samo ob sebi razumljivo, to je nekako avtomatično. Seveda se s takim stališčem ne strinja leвица, delno pa niti tisti, ki se zavedajo, da se je položaj od leta 1949 bistveno spremenil, ter terjajo zato vsaj revizijo pogodbe in njeno prilagoditev novim razmeram.

Očehetto se sklicuje v svojem članku najprej na jalsko spomeniko Palmira Togliattija ter pravi, da so se predvidevanja, ki jih je nakazal pokojni komunistični voditelj glede mednarodnega položaja v avgustu 1964, popolnoma uresničila v razvoju položaja ZDA in imperialistične politike. Državni udar v Grčiji, razvoj vojne v Vietnamu, kriza na Srednjem vzhodu, napetosti v mednarodnih odnosih niso le potrdili Togliattijeve analize, marveč so tudi zanimali optimizem določenih odsekov delavskega in mednarodnega gibanja, ki so se takrat zagnali proti «pesimistični oceni» Palmira Togliattija o položaju in o nevarnosti ameriškega imperializma.

Aktualnost analize spomenice v Jalti o nevarnosti nove napadalne politike ameriškega imperializma se posebno osvetluje vse vprašanje obnove atlantske pogodbe. Jasno je, da komunisti ne smatrajo boja KPI proti NATO in proti ameriškim vojskam oporiščem ter za avtonomijo Italije za neke vrste volilno sredstvo, da bi ustvarili razpoložljivo v PSU, kot hočejo razumeti kak površen socialistični komentator. (Mimogrede povedano pomeni ta trditve pravzaprav priznanje, da je med socialisti mnogih članov, ki nečesto zapustijo svoj nevtalistični mišljenjski izročil.)

Pri tem gre za mnogo bolj pomembno stvar, smo pred zelo važnim nacionalnim vprašanjem. Če bomo pozitivno razpravljali o stvari, se ne moremo vrniti k problematiki iz leta 1949 ter hiniti, da se ne zavedamo, da je NATO na zelo trhljavi nogah in na četrta od vseh strani. Zato se je treba lotiti vprašanja mednarodnih odnosov Italije z novim duhom, mimo manifestacij atlantske historije, katerim se je brez vsake sramežljivosti prepustil poslanec Tanassi. Treba je v sami laični in katoliški levici začeti razpravo, ki bi se oprla tudi na stvarne predloge za revizijo pogodbe, kot so jih pred kratkim nakazali časopisi katoliške levice in kot jih na omenjeni, čeprav še zmedeno in protislovno, sam «Avanti» v svojem nedeljskem uvodniku.

Treba je razpravljati in upoštevati pri tem, da smo v novem položaju, ki ne dopušta kristalizacije starih pozicij ter mora torej začeti italijanska leвица v tem pogledu nov razgovor. Samo na ta način lahko sila levice, predvsem pa socialistične sile, prispevajo k temu, da se ne bo ustavela kritika NATO in v PSU, kot hočejo razumeti kak površen socialistični komentator. (Mimogrede povedano pomeni ta trditve pravzaprav priznanje, da je med socialisti mnogih članov, ki nečesto zapustijo svoj nevtalistični mišljenjski izročil.)

Pri tem gre za mnogo bolj pomembno stvar, smo pred zelo važnim nacionalnim vprašanjem. Če bomo pozitivno razpravljali o stvari, se ne moremo vrniti k problematiki iz leta 1949 ter hiniti, da se ne zavedamo, da je NATO na zelo trhljavi nogah in na četrta od vseh strani. Zato se je treba lotiti vprašanja mednarodnih odnosov Italije z novim duhom, mimo manifestacij atlantske historije, katerim se je brez vsake sramežljivosti prepustil poslanec Tanassi. Treba je v sami laični in katoliški levici začeti razpravo, ki bi se oprla tudi na stvarne predloge za revizijo pogodbe, kot so jih pred kratkim nakazali časopisi katoliške levice in kot jih na omenjeni, čeprav še zmedeno in protislovno, sam «Avanti» v svojem nedeljskem uvodniku.

Treba je razpravljati in upoštevati pri tem, da smo v novem položaju, ki ne dopušta kristalizacije starih pozicij ter mora torej začeti italijanska leвица v tem pogledu nov razgovor. Samo na ta način lahko sila levice, predvsem pa socialistične sile, prispevajo k temu, da se ne bo ustavela kritika NATO in v PSU, kot hočejo razumeti kak površen socialistični komentator. (Mimogrede povedano pomeni ta trditve pravzaprav priznanje, da je med socialisti mnogih članov, ki nečesto zapustijo svoj nevtalistični mišljenjski izročil.)

Pri tem gre za mnogo bolj pomembno stvar, smo pred zelo važnim nacionalnim vprašanjem. Če bomo pozitivno razpravljali o stvari, se ne moremo vrniti k problematiki iz leta 1949 ter hiniti, da se ne zavedamo, da je NATO na zelo trhljavi nogah in na četrta od vseh strani. Zato se je treba lotiti vprašanja mednarodnih odnosov Italije z novim duhom, mimo manifestacij atlantske historije, katerim se je brez vsake sramežljivosti prepustil poslanec Tanassi. Treba je v sami laični in katoliški levici začeti razpravo, ki bi se oprla tudi na stvarne predloge za revizijo pogodbe, kot so jih pred kratkim nakazali časopisi katoliške levice in kot jih na omenjeni, čeprav še zmedeno in protislovno, sam «Avanti» v svojem nedeljskem uvodniku.

PO POŽIGU BRITANSKEGA POSLANIŠTVA V PEKINGU

Žene in otroci britanskih diplomatov bodo v kratkem zapustili Peking

Deljeno mnenje britanskega tiska o možnosti prekinitve diplomatskih odnosov - Novi incidenti v Hong Kongu

LONDON, 24. — Zunanje ministvo je sporočilo, da je dobilo po poti trgovske korespondence sporočilo odpravnik poslov v Pekingu Hopsona, ki javlja, da se vsi člani britanskega poslanstva počutijo dobro in prav tako tudi otroci. Vendar pa je v Lančovu, ki se nahaja 20 kilometrov od Pekinga za sgradišče kemijske tovarne.

Britanski zunanji minister George Brown proučuje v svoji rezidenca na deželni možnost čimprejšnjega povratka žensk in otrok s Kitajske, ki živijo v Pekingu in britanskega poslanstva. V poslanstvu delajo pet žensk, ki so vse neporočene in so tajnice. Poleg tega je v Pekingu še drugih 14 žensk diplomatov, 12 dečkov in tri deklice. Pozno zvečer se je v Londonu zvedelo, da je kitajski zunanji minister Chen Ji sporočil britanskemu odpravniku poslov v Pekingu, da kitajska vlada dovoljuje odhod žen in otrok britanskih diplomatov v prihodnjih 48 urah.

Londonski tisk je različnega mnenja glede zahteve za umik vseh članov britanskega poslanstva iz Pekinga. Nekateri ljudi zagovarjajo možnost, drugi pa jo odsvetujejo. «Daily Telegraph» zagovarja v svojem uvodniku prekinitve odnosov, za katere bi se britanska vlada odločila, če se ne bi kitajska vlada opravičila. «Times» pa zagovarja ohranitev diplomatskih odnosov. «Daily Mail» je mnenja, da je moč dogodke obravnavati s tem, da hočejo kitajski voditelji odvrniti pozornost ljudstva od notranjih težav. Pri tem dodajajo, da je glavna nevarnost atomskega orožja, ki ga sedaj ima Kitajski in ki bi lahko padlo v roke neodgovornim ljudem. List pravi, da je sedaj edina politika, ki je potrebna, čimprej odprta oči in slediti razvoju dogodkov skupno z angleškimi zavezniki, da se prepreči, da bi postobranje položaja ogrozilo svetovni mir.

Agencija Tanjug poroča, da so bile danes nove tuda manjše demonstracije pred nekaterimi poslanstvi v Moskvi, zlasti pa pred poljskim poslanstvom. Rdeči gardisti so vplili gesla proti imperializmu in revizionizmu, pred glavnim vhodom v poljsko poslanstvo pa so napisali geslo «Dol z ruskim reakcionarnim papčezem».

Demonstracija pred poljskim poslanstvom je bila naperjena proti zavodu «Svetege srca», katerega prednica je Poljakinja.

V Hongkongu so danes skupine kitajskih demonstrantov prekorale mejo in metale zažigalne steklenice proti uradu za priseljevanje ter zmetile požar. Angleški vojniki in policija so demonstrante razganjali s solzinih bombami. V vladnih krogih trdijo, da so med napadom na urad tudi streljali s topovi. Nekaj ur prej so vojniki odbili skupino Kitajcev, ki so hoteli prekorati mejo. Nekaj pred vdorom demonstrantov na ozemlje Hongkonga so trije moški preplavili reko na meji med Kitajsko in Hongkongom ter so nato prebrali v mreži na angleškem bregu reke. Zatem so zopet odplavali na kitajski breg.

Agencija Nova Kitajska poroča, da so ekitajski patrioti imeli večer v Hongkongu več protestnih zborovanj za zahtevo, naj britanske oblasti sprejmejo kitajske zahteve za prenehanje preganjanja kitajskih časovnikov in za izpustitev aretiranih časnikarjev.

Založnik enega od prepovedanih časopisov je v intervjuju radu «Evropa» izjavil, da so za dogodek v Hongkongu krivi Angleži. Dodal je: «Če bi Angleži korektno ravnali do LR Kitajske in ne bi

nasprotovali Maočetungovim mislim, ne bi bilo nobenega razloga, da bi bili zaskrbljeni glede Hongkonga.» Nadaljeval je: «Če bodo Britanci ostali pri svojem sedanjem stališču, se bo borba nadaljevala.» Izjavil je dalje, da so britanske čete začele slabo ravnati s kitajskimi patrioti v Hongkongu že maja, s tem da so uvedle «fasistične ukrepe». Zaključil je: «Če napravimo obracun dogodkov v Hongkongu, ugotovimo, da je bilo do sedaj ubitih 19 Kitajcev, ranjenih 1500, aretiranih 3000, obojnostnih 2000. Reakcija kitaj.ega ljudstva je odgovor na ta težak obracun.»

Poljske misli še dalje pustijo po Bosni

SARAJEVO, 24. — Poljske misli, ki so pred dnevi opustošile nekatera področja v Bosni, bodo ogrožene površine v komunij Priboj na Lini. Poleg tega je zdravstvena inspekcija v Priboju prejela danes prijavo bolnišnice v Prevljah o prijavi epidemične mišje bolezni. Za to boleznijo je pred dnevi obohel 16-letni Nedeljko Popović iz Bučja, ki se zdravi v bolnišnici. Ta vest je zelo zaskrbelo prebivalstvo ogroženega področja, ki zahteva hitre ukrepe, da se prepreči epidemija. Na pobudo občinske skupščine se bodo jutri sestali v Priboj strokovnjaki epidemiolog in zdravstveni delavci za zdravstveno zaščito iz Sarajeva, Titovega Učica, Plevlja in Priboja, da bi izdelali načrt za preprečevanje okuženja. V mnogih vaseh so poljske miši uničile vso letino in vdirajo v hiše. Mnoge družine so ostale brez hrane. Ljudje prihajajo v krajevne pisarne in prijavljajo škodo. Invazija poljskih miši se nadaljuje.

MOSKVA, 24. — «Krasnaja zvezda» piše, da so sovjetski vesoljci sedaj večbno v tehniki pristajanja vesoljskih ladij na morju. Do sedaj so vse sovjetske vesoljske ladje pristajale na zemlji. List piše, da se deset vesoljev sedaj vežba s padali in se spuščajo na morje, posadke helikopterjev pa se vežbajo pri reševanju vesoljev in vesoljskih ladij.

Danes so v Sovjetski zvezi izstrelili satelit «Kozmos 17».

S krizo na Srednjem vzhodu, ki bi imela posledice po vsej Evropi, se Sredozemlje torišče za uveljavljanje politike pristave vojne na svetu, se je že s silo uveljavilo v Grčiji in se usmerja v druge države. Italija ne more ostati pri tem prekrižanih rok, če neče prispevati k pokopu demokracije, in kar je še slabše, k vojnemu spopadu, ki bi imel posledice po vsej Evropi. Na koncu izreka kongresu želje za največji uspeh.

Agencija ANSA, ki objavlja omejeno poslanico, dodaja, da si bo kongresisti ogledali italijanske vojne ladje, ki so v Trstu. Pri tem pa omenja, da gre za običajno letno krizarjenje z vajami ter da so pripadle te ladje v Trst, da se udeležijo splovitve podmornice «Bagnolina», ki bo v soboto v Trst. Končno sporoča, da bodo ladje odplule 28. t.m. v Benetke.

Minister je v svoji poslanici omenil tudi, da služijo taka shajanja rezervistov raznih držav vzpostaviti prijateljske in miru. Velik del tržanske javnosti pa ni takšnega mnenja, kar pričajo stališča raznih organizacij in strank, ki smo jih prav danes objavili v našem časopisu. Vsekakor pa Tržance vesel, da je minister ponovil, da je Trst posebno pri srcu vsem Italijanom, saj upajo, da se bodo razni ministri na ta način tudi laže spomnili konkretnih potreb Trsta in njegovega gospodarstva. Kdor ima nekoga rad, nam namreč tudi rad vedno pomaga.

Zaradi nepopustljivosti tovarnarjev sladkorne industrije

Tovarne so zaprte sladkorna pesa pa se kvari

Štiridnevno posredovanje podtajnika za delo za sklenitve nove delovne pogodbe ni rodilo nobenega uspeha

RIM, 24. — Zaradi spora med lastniki tovarn za izdelavo sladkornja in delavci, ki zahtevajo boljše delovne pogoje, so zaprte v hudo krizo tudi pridelovalci sladkorne pese. Da bi uklopnili delavce, so namreč tovarnarji zaprli tovarne, čeprav se sedaj govorijo, da bi moral biti odprt, ki se zaradi kopičenja kvart. Tovarnarji, ki uživajo carsko zaščito, izkoriščajo svoj monopolistični položaj in jim je malo mar, če pri tem trpijo delavci in pridelovalci sladkorne pese. Po poročih iz EGSS namreč Italija pridelati največjo 13 milijonov stotov sladkornja. Ker pa so naprave zastarele, je postavil EGSS tudi pogoj, da se modernizirajo, tako da se doseže znižanje cene sladkornja. V ta namen je določil EGSS 200 milijard lir prispevka v štirih letih.

Zaradi nevdružnega položaja pridelovalcev pese se je sestalo predstvidstvo združenja pridelovalcev in proučilo posledice spora med tovarnarji in delavci. Ta spor traja že okrog tri tedne in pridelovalci pese zahtevajo, naj bi se končno poravnala. Združenje je poslalo delegacijo k podtajniku za delo Calviju, ki je poudarila, da ni moč več odlagati izročitve pese tovarnarjem, ker se stalno kvari. Poleg tega je moralo tudi povzbrati zaradi jesenskih posevkov.

Podtajnik Calvi je od ponedeljka danes vse štiri dni prejemal predstavnik delodajalcev in delavcev in posredoval za rešitev spora. Ker je bilo vse posredovanje zaman, je prekinil pogajanja ter sporočil, da se bodo obnovila v ponedeljek v navzočnosti ministra Bosca.

V zvezi z nastalo krizo je komunistična poslanska skupina zahtevala, da se sestane nemudoma komisija poslanske zbornice za raketništvo in industrijo, da prouči položaj in da doseže od vlade, da bo posredovala pri tovarnarjih, da takoj odprejo tovarne, saj je njihovo zaprtje protustavno.

Interese te države

Osmi in zadnji člen načrta je, v katerih bo pogodba sestavljena. Besedilo bo namreč angleško, rusko, francosko, špansko in kitajsko in vsa bodo imela zakonito veljavo.

Če predložiti načrta sta ameriški in sovjetski soproedsednik obrazložila stališče svojih vlad. Med načelnimi izjavami v uvodu sta soproedsednika zlasti poudarila namen velikih držav, da se obvežejo sprejeti nadaljnje razorožitvene ukrepe. Ameriški delegat Foster je izjavil, da bosta soproedsednika v razgovoru proučila jamstva nejedrskim državam. Tudi sovjetski delegat Rošin je izjavil, da se o jamstvih ni moglo razpravljati v tem okviru in v okviru nesirjenja jedrskega orožja, obvezal pa se je, da bo zadevo podrobno proučil.

Glede prvega in drugega člena v pogodbi sta soproedsednika poudarila, da se držita v glavnem načrtu iz leta 1965.

Glede tretjega člena, ki se tiče nadzorstva in ki sta ga oba načrta za sedaj opustila, je ameriški delegat izjavil, da se bosta soproedsednika še dalje pogajala, da bi se sporazumela, ter je pozval odbor, naj ne izreka nobenih pripomb glede tega, dokler bodo trajala pogajanja. Rošin je izjavil, da se bosta soproedsednika še dalje trudila, da bi se nadzorstvo predvidevalo v okviru dunajske atomske agencije, v kateri so včlanjene vse države.

Prodajali so salame iz okuženega mesa

RIM, 24. — Tiskovni urad ministrstva za zdravstvo sporoča, da je oddelek za zatiranje ponarejenih živil v Turinu ugotovil, da so nekateri prašičereji ter trgovci zadržali hude kršitve predpisov o zaščiti javnega zdravja in živinoreje. Predvsem je oddelek ugotovil, da so nekateri mesetarji in trgovci prodajali prašiče s področja, okuženih s prašičjo kugo, na področja, ki se niso bila okužena. Poleg tega so nekateri prodajali skrivaj in uporabljali za človeško prehrano zaklane prašiče, ki so imeli

PO KONFERENCI OLAS V PRESTOLNICI KUBE

Globoke načelne razlike o načinu borbe v deželah Latinske Amerike

Revolucionarji «po poklicu» so za «neposredno oboroženo borbo»

CIUDAD MEXICO, avgusta. — Prvi konferenci solidarnosti narodov Latinske Amerike (OLAS) ni uspelo v Havani solidarno zaključiti svoje delo. Namesto soglasja je bil zadnji dan posvečen preštevju glasov. In kljub temu je v svojem zaključnem govoru kubanski premier Fidel Castro ocenil rezultate konferenec OLAS kot «veliko ideološko zmago» nad tistimi, ki so, kot je rekel, nameravali revolucionarno gibanje na celni spjeljati s prave poti, to je od oborožene poti in edine alternative.

Po oceni organizatorjev je OLAS opravila pomembno delo. Sestavljen je bil stalni odbor, ki bo imel svoj sedež na Kubi in naloge, da «koordinira, vodi in spodbuja osvobodilno borbo narodov Latinske Amerike», na temelju načel splošne deklaracije, ki proglašuje oboroženo pot borbe za osnovno pot, kateri je treba predrediti vse ostale oblike borbe. Oborožena borba, gverila in kmečki upor so v Latinski Ameriki zelo popularni. Na področju ezelenih celin so nastale gverile že davno pred začetkom kubanske revolucije in te gverilske razredne, pogosto širokih množic, ki živijo v resnično težkih razmerah skoraj v vseh deželah celine. Zaradi tega vse vodilne revolucio-

narne sile na južnoameriški celini, posebno pa komunistične stranke in delavske organizacije, v svojih programih predvidevajo revolucijo kot strateški cilj za prevzem oblasti.

Toda izkušnje mnogih gverilskih gibanj in različna stopnja družbenega in gospodarskega razvoja posameznih dežel so navedle mnoga gibanja in komunistične stranke, da si ogledajo tudi drugo plat, da namreč spoznajo potrebo po krepitvi političnega dela, dvigavanju zavesti množic, skrajša ustvaritev pogojev za oboroženo borbo.

Kongres OLAS, pravzaprav njegova večina, gleda na stvari z drugačnimi očmi. Specifične okoliščine v vsaki deželi in različni pogoji ne zmanjšujejo potrebe po enotni že kontinentalni taktiki in strategiji, kajti po oceni organizatorjev sovražnik je povsod isti. Kljub formalni neodvisnosti so latinsko-ameriške države, razen Mehike — kot je rečeno v splošni deklaraciji — pod popolno nadvlado ZDA in vse vlade teh dežel, vojaške junte kot tudi izvoljena vlada, so sodelavci v tej imperialistični nadvladi. Nasproti «kontinentalni ameriški strategiji za nadvlado nad Latinsko Ameriko» mora OLAS sedaj izdelati «kontinentalno strategijo za vse revolucionarno gibanje».

Zaradi razlik, ki so se pokazale pri razdelitvi na revolucionarje po poklicu in «revolucionarje po ideologiji», je prišlo do spora glede ocene vodilne vloge komunističnih strank. Za večino v Havani nobena partija nima pravice na vodilno vlogo, če ne sodeluje v gverili. Gverilska gibanja so — je pojasnil Fidel Castro — avangarda, partije pa se morajo postaviti na čelo borbe, da bi jim dale proletarski značaj in prepričali, da bi se gverilske borbe ne spremenile v kmečke upore.

Ni zato nič čudnega, da so tako globoke načelne razlike glede metod in poti borbe privedle na konferenco OLAS ne samo dejanske delegate različnih gibanj, gveril in partij, pač pa tudi neznane ljudi raznih frakcij in tudi odkrite provokatorje. Štiri komunistične stranke (venezuelska, argentinska, brazilska in akvadorska) niso sploh prišle na zborovanje v Havano, delegacije enajstih komunističnih strank pa se je znašlo v

manjšini v lastnih nacionalnih delegacijah, ki so bile «okrepljene» z delegati iz drugih revolucionarnih gibanj. Tribuna OLAS je zaradi tega dala dokaj nenavadno sliko. Z nje so se namreč izmenoma slišale trezne besede realnosti, globoke analize zapletenih problemov celine in tudi pogoste napovedi o pripravah za «neposredno oboroženo akcijo».

Zdi se morda protislovno, toda takšen potek razprave je dal novih argumentov in večjega poleta prav tistim silam, ki skušajo poiliti vsak revolucionarni proces na tej celini. Zaradi dejstva, da se je konferenca vršila v Havani, so praktično vsi uradni krogi ameriške celine — razen Mehike in Čila — obtožili Kubo, da organizira celinsko subverzivno dejavnost in skuša izvajati revolucijo.

Te grozje so bile uperjene proti Kubi, ki bo že prihodnji mesec ponovno predmet razprav v organizaciji ameriških držav (OAD), kjer bodo predlagali kolektivne represivne ukrepe. Neposredne

groznje Kubi so izzvale med mnogimi, ki so se udeležili konferenec OLAS, nekakšno zadržanost in javnih polemikah in to zaradi občutka solidarnosti z edino socialistično deželo v Latinski Ameriki.

«Poklicni» revolucionarji — kot kažejo dokumenti, sprejeti z glasovi večine — pa niso pokazali iste zadržanosti. Nasprotno, poleg fronte proti «domačim oligarhijam» in ameriškemu imperializmu, ki se gradi z gverilo in vod glesom o «dveh, treh ali več Vietnamih v Latinski Ameriki», je bila odprta še nova fronta proti vsakomur na levici, ki odstopa od splošne linije oborožene borbe. «Ideološka zmaga» na konferenci, kot je rekel tudi Fidel Castro, je bila sprejeta kot zmaga nad tradicionalnimi komunističnimi priltijami v Latinski Ameriki in nad «komunisti iz Evrope», ki svoje zgrešene tako imenovane marksistične sablone skušajo vključiti tudi v razmere Latinske Amerike. «Ideološka zmaga» OLAS v Havani je torej — zmaga puške nad ideologijo. B. R.

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 — Poročila - 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Sopek slovenskih - 11.50 Lahka glasba - 12.10 Med tržnimi stojnicami - 12.25 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasbeno potovanje - 17.00 An-sambel Russo - 17.20 Glasba za transistornik - 17.50 Kam v nedeljo? - 18.00 Orkester Black in-trobentec Galvert - 18.15 Umetnost - 18.30 Pianist G. Devetak - 19.00 Komorni zbor - 19.20 Zaplo-skajno jim - 20.00 Sport - 20.30 Gospodarstvo in delo - 20.45 Veseli utrinki - 21.00 Operna glasba - 22.00 Zvočna paleta - 22.30 Jazz - 23.00 Nežno in tiho.

Trst

12.05 Lahka glasba - 12.25 Tret-ja stran - 13.15 Umberto Saba - 13.45 Iz opere «Othello» - 14.20 Busonijeva skladbe.

Koper

7.30, 8.30, 12.30, 14.00, 14.30, 15.30, 16.30, 20.15 — Poročila - 8.15 Jutranja glasba - 9.00 Popevke - 9.30 Plošče - 10.00 Pod senčnikom - 11.30 Pevci - 11.45 Glasbeni zme-nek - 12.00 in 13.05 Glasba po že-njah - 14.15 Turistična oddaja -

PETEK, 25. AVGUSTA 1967

14.40 Melodije - 15.00 Popularne skladbe - 16.00 Nasa pesem - 17.00 Kulturni zapiski - 17.30 Operna glasba - 18.15 Program pesmi - 18.40 Pevci - 19.00 in 20.30 Prenos RL - 20.00 Harmonikar A. Rossi - 23.15 Kvartet Scott.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 — Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.07 Čajkovski, Belli itd. - 10.05 in 11.05 Ura glasbe - 12.05 Kon-trapunkt - 13.33 Orkestralna glas-ba - 14.40 Ital. popevke - 16.00 Program za mladino - 16.30 Glas-bena antologija - 17.15 Tribuna mladih - 18.15 Glasba za mladino - 20.20 Simf. koncert - 22.30 Ital. folklorna glasba.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila - 8.45 Orkester - 9.35

Ob 40-letnici nasilnega razpusta mladinskih društev na Tržaškem

Meseca avgusta in septembra poteče 40 let, odkar je fašistični režim v malih časovnih presledkih razpustil še zadnja slovenska in hrvaška društva na Primorskem in v Istri. Z razpustitvenimi odloki je fašizem prizadel še kakih 400 slovenskih društev. Izvzeto ni bilo prav nobeno, četudi je bilo najbolj nedolžnega verskega ali do-brodnelega značaja. S tem ukrepom pa je fašistično nasilno raz-narodovanje doseglo prav nasprotno od tega kar je pričakovalo. Namesto izginotja slovenskega jezika, se je iz do tedaj vsaj teoretično oblastveno še dopuščena družstvenega delovanja rodilo novo našemu življu še neznanu ilegalno življenje, ki je pritegnilo pod svoje okrilje predvsem mladino. Od tedaj dalje je vstala slovenska mladina in prvič v zgodovini slovenskega naroda nastopila z orožjem v roki v obrambo svojega narodnega obstoja. Ker je ta do-godek pomenil v našem narodnem dogajanju prelomnico z važnimi zgodovinskimi posledicami, je za-radi tega prav, da se ga spomni-mo in da mu ob 40-letnici raz-pusta slovenskih društev v Primorju in v Istri posvetimo vso našo pozornost.

Slovinci na Primorskem smo imeli od narodnega preporoda sem zelo bujno razvito društveno življenje, saj je že skoro vsaka vas imela bralno društvo ali čitalnico. Po številu društev je zlasti pred-njaci Trst, ki je gojil poleg dra-matike, petja, knjižničarstva in čitalničarstva tudi glasbo. Kultur-no življenje Slovencev na Tržaškem je bilo tako pestro in raz-gibano, da se je lahko uspešno kosalo tudi z ljubljanskim.

Vse tako bogotno kulturno živ-ljenje primorskih Slovencev pa so Italijani, kakor hitro so zasedli te kraje, začeli na vse načine ovirati. Še pred prihodom fašiz-ma na oblast so zažgal številne Narodne domove in razdejali se-deže znanih prosvetnih in gospo-darskih ustanov. Vzopredno s tem pa so oblastva izdajala še take odredbe, s katerimi so skušale za-dušiti vsako še tako skromno pro-svetno delo. Ena izmed mnogih zaljvih hkrati pa tudi smešnih odredb je bila prepoved slovens-kim učiteljem, da bi sodelovali v pevskih zborih, ker bi s tem on-čaščali ugled in veljavo svojega stanu.

Vse to ni moglo uničiti druš-tvenega delovanja in dr. Cermelj v svoji knjigi «Slovinci in Hrvat-je pod Italijo» piše, da je v začetku leta 1924 še vedno delovalo kakih 400 društev, ki so bila včlanjena pri osrednjih organiza-cijah in sicer pri Prosveti v Trstu, pri Prosvetni zvezi in pri Zvezi prosvetnih društev v Gorici, med-tem ko je imel Ljudski oder nad 60 podružnic po vsej deželi. Ob-

stajala je tudi Zveza telovadnih društev, ki je nasledila prejšnjega Sokola. Športni klubi, ki so bili številni posebno na Tržaškem, so bili včlanjeni v Športnem udruženju a mnoga mladinska društva, katerih delovanju so ob-lastva sledila še s posebno pozor-nostjo, so bila včlanjena v Zvezi mladinskih društev. In ker je bi-la v preteklosti in bo tudi v bu-dočee nosilec vsega narodnega živ-ljenja predvsem mladina, ker je le ta činitelj, ki ima v borbi za narodni obstoj odločujočo težo, je prav, da pogledamo prav v de-lo primorske slovenske mladine v času med obema vojnama.

Po ukinitvi avstrijskega društve-nega zakona in uvedbi novega ita-lijskega, ki pa ni predvideval, kakor prejšnji avstrijski, potrdi-tve društvenih pravil, se je ta u-godnost s pridom uporabljala z oživljanjem že razpuščenih druš-tev ter z ustanavljanjem novih mladinskih in športnih društev zla-sti na Tržaškem. Prostor ne do-pušča, da bi podrobneje govo-rili o ciljih zlasti mladinskih druš-tev, omenjeno naj bo le, da so le-ta na odličan način nadomestila starejša in marsikje iz umiljih razlogov k molku obsojena druš-tva, ker so jim bila po fašistič-nih škvadrskih uničena prosvet-na ognjišča. Mladinska društva so v svoji sredi zbirala mladino, ki so jo na njenih rednih tedenskih društevih sestankih, predavanjih in prireditvah usmerjala v brez-kompromisno boj za njen narodni obstoj. Pri vsem tem pa mladini čestokrat niso bili niti najno po-trebni društveni prostori. Ko so jim bili ti uničeni je mladina na-daljevala svoje redno delo kar na prostem, kakor je bil to primer z izobraževalnim krožkom «Ob-zor» pri Sv. M. M. Zg., z mladins-kim društvom Sv. Ivan pri Sv. Ivanu ter z mladinskim društvom «Zora» v Rojani, ki je nasledilo že leto prej občustveno razpušče-no mladinsko društvo «Zarja». Mla-dinska društva, katerih je bilo v času oblastvenih razpustov 19, so bila še edina, ki so v nemogočih in tveganjih razmerah reševala na uspešen način problematiko slovenskega narodnega obstoja na Tržaškem.

V začetku leta 1926 je fašistič-no časopisje sprožilo novo gonjo proti vsemu, kar ni bilo italijan-skega. Naš še izhajajoči tisk je bil tih. Nasaj je bil podvržen naj-strožji cenzuri in zadostovala je le ena beseda v obrambo naših pravic, da je bil zaplenjen, ali pa opomnjan oziroma posvarjen nje-gov odgovorni urednik, ki je bil pri drugem opominu suspendiran, kar je pomenilo, da je bil tudi

časopis ukinjen, ker brez odgovor-nega urednika po zakonu časopis ni mogel izhajati. Prosnje za ime-novanje predlaganega novega ured-nika pa je prefektura stalno odbi-jala z utemeljitvijo, da je časo-pis usmerjen aprotinacionalno. Najbolj kričeče in ogabne krivice je naše časopisje beležilo le še kot kroniko, ker se niti z besede ni moglo zavzeti v obrambo naših narodnih pravic.

V takem vzdušju so 12. 6. 1927 imeli v Trstu zasedanje pokrajn-ski fašistični tajniki obmejnih pro-vinc Trsta, Gorice in Vidma, Pu-lja, Reke ter Dalmacije. Ti tajniki, ki se niti zavedali niso, da jim je mnogim primerek slovenskega po-rekla, so ugotovili, da mora biti po devetih letih priključitve ob-mejnih provinc Italiji, po devetih letih sejanja divjega sovraštva do vsega kar je slovenskega, po de-vetih letih požiganja in ropanja, poniževanja in preganjanja, kon-čno vendarle enkrat konec njihovi «velikodušnosti in strpnosti». Ta-krat je kot komentar k temu se-stanku priobčilo pokrajnosko gla-silo fašistične stranke «Il Popolo di Trieste» med drugim tudi na-slednje:

«... I maestri slavi, i preti slavi, i circoli di cultura slavi ecc., sono tali anacronismi e controsensi in una regione annessa da ben nove anni e dove non esiste una classe intellettuale slava, da indurre a porre un freno immediato alla nostra longanimità e tolleranza». — Slovenski učitelji, slo-vanski duhovniki, slovenska druš-tva itd. so taki anahronizmi in nesmisli v deželi, ki je bila pri-ključena pred nič manj kakor de-vetimi leti in v kateri ni nobene-ga slovenskega razreda izobražen-cev, da je potrebno takoj zavreti našo velikodušnost in strpnost. — MILKO SKRAP (Nadaljevanje sledi)

Film o arabski borbi

NEW YORK, 24. — Ameriški filmski producent Saul David namerava napraviti film «O osvobodilnem gibanju Arabcev v borbi proti francoskemu kolonializmu». Film se bo snemal v Tangerju in bo tudi obravnaval dogajanja v tem mestu po romanu «The image makers» pisatelja Bernarda Drey-
ra.

Kaže, kot bi bil Saul David za-ljubljen v Srednji vzhod, kajti pravi, da bo spravlil na filmsko plat-no tudi delo «The spy in Damas-cus» ameriškega pisatelja Bena Dana. Delo obravnava zgodbo zna-nega izraelskega vojuna Elije Co-hena, ki so ga Sirijci odkrili in pred dvema letoma umorili.

Poljska kinematografija

VARSAVA, 24. — Poljska filmska industrija se močno uveljavlja. Trenutno imajo 8 filmov že dokončanih, 3 dokončujejo, nadaljnji 4 so v delu. Nadalje so že izbrali 5 novih del, ki jih bodo v kratkem začeli snemati, za 4 filme pa so se odločili, da jih bodo realizirali v prihodnji fazi.

V septembru bodo prvič prikazali kar 3 filme. Prvega bodo prikazali ob 28. obletnici druge svetovne vojne. Gre za film «Wester-plattew», ki prikazuje junastvo eno-te poljskih vojakov, ki so do zad-njega branili poljsko vojaško opo-rišče v pristanišču Gdansk v sep-tembru 1939. leta.

Drugi je film «Jowita», ki so ga na festivalu v San Sebastianu že razdili za najboljšo režijo. Tretji nosi naslov «Tęś świat si je podobna». Gre za komični prik-az spora dveh kmečkih družin, ki sta se iz vzhodne Poljske pre-selili v sedanjo zahodno Poljsko.

NEKAJ POSEBNEGA ZA TRST
Od jutri, 26. avgusta,
ZA ZADNJE DNI PRODAJE OB KONCU SEZONE
NOW IZREDEN
POPUST 50%
NA ŽE ZNIŽANE CENE
za konfekcijo za žensko, dekletce, deklico in baby
TRST - CORSO ITALIA
coin

Goriško-beneški dnevnik

V ŠOLSkih PROSTORIH V UL. CROCE

V Gorici se nadaljuje natečaj za stalna učiteljska mesta

38 kandidatov za 33 službenih mest goriškega staleža slovenskih osnovnih šol

V šolskih prostorih v Ul. Croce v Gorici se nadaljuje izpraševanje kandidatov za stalna učiteljska službena mesta na slovenskih šolah goriške pokrajine. Komisija je začela z delom v ponedeljek ter bo predvidoma do prihodnje srede zaključila izpraševanje, nakar se bo sestajala za ocenjevanje kandidatov. Komisiji predseduje prof. Lavra Abram iz Trsta, sestavljajo pa ga: prof. Janko Jež iz Trsta, prof. Egidij Košuta iz Trsta, prof. Federico Lehani iz Gorice in učiteljica Ljudmila Dovgan iz Gorice; tajništvo opravlja dr. Pietro Galli, uslužbenec goriškega šolskega nadzornišva.

Komisija je prejela 43 prošelj, sprejeli so jih 38, o petih pa se mora izreči ministrstvo. Po zakonu je na slovenskih osnovnih šolah na Goriškem 29 stalnih službenih mest in 4 dopolnilna (sopranumero), tako da znaša stalež 33 službenih mest, kolikor jih potrebujejo slovenske osnovne šole za redno poslovanje, nadomeščanje obolevih službenih moči in podobno.

Komisija deluje samo v dopolnilnih urah. Vprašanja, ki jih zastavljajo njeni člani, zadevajo najrazličnejša področja udeleženosti učiteljskega staleža v njegovem službenem okolju kakor tudi v družbi. Odgovarjali so na vprašanja o postopku, ki ga morajo opraviti v primeru obolevosti otroka, s kakšnimi sredstvi se razkužijo šolska poslopja in v kakšnih primerih. Zanimiva so bila vprašanja o otrokovi duševnosti in njegovem risarskem udeleževanju, zlasti v obdobju tako imenovanega navnega realizma.

Lik vzgojitelja? Kakšne so njegove poveljiteljske značilnosti? Predvsem ljubezen do otrok, brez katere ni mogoče pristopiti k njim, pridobiti njihove naklonjenosti ter jim odpreti pot v hrane znanja in učenosti.

Drugo vprašanje se je nanašalo na posebno nagrtenost, ki jo čutili otroci do močnejših sočlovekov in kako mora vzgojitelj ravnati s takimi skupinami, da si pridobi njihovo zaupanje.

«Človek ne daje tistega kar zna, ampak tisto kar je», je bila tema zanimivega pogovora med člani komisije in kandidatom, iz katerega smo povzeli, da je znanje lahko tudi brezpomemben faktor v vzgoji, če vzgojitelj ni prežet s humanističnim odnosom do subjekta, s katerim ima opraviti. Izpraševanja so se nadalje tikala učnih načrtov, njihovih izpolnitvev, datumov, ustavnega prava (kakšno je na primer izvolil predsednik republike) itd. Člani komisije so si kandidata »podajali« in pretresali njegovo znanje.

Kandidati, ki se niso prišli na vrsto, prihajajo vsak dan poslušati, kakšna vprašanja zastavljajo člani komisije. Skozi vse poletje so se pripravljali za natečaj, vendar jim more neposredni stik z realnostjo, ki jih čaka, nuditi koristne napotke za njihovo preizkušnjo.

Občinski odbor v Trzinu je na svoji zadnji seji v sredo zvečer začel s proučevanjem praktične izvedbe zakona 167 glede na ureditve področja za gradnjo ljudskih hiš. To področje obsega podobje «La Rocca» in zadeven načrt je izdelal občinski tehnični urad. Osnovne naprave, ki naj bi jih po načrtu zgradili na tem kraju (ceste, kanalizacija, napeljava vode in elektrike itd.) bodo stale po prvih računih 530 milijonov lir. Za izvedbo tega načrta bodo zaprosili deželni prispevek ter bo predstavljal važno pridobitev za po-

spesitev ljudskih gradenj. Z njim bodo omogočili cenene gradnje tudi manj premožnim brezdomcem, ker jim bodo nudili gradbeno zemljišče po najnižji ceni in z vsemi potrebnimi služnostnimi napravami. O tem bodo razpravljali tudi na prihodnji seji občinskega sveta, ki je sklicana za 5. septembra.

Občinski odbor je pripravil tudi nekatere druge probleme, ki bodo prišli na dnevni red za sejo občinskega sveta. Med njimi je tudi predlog, da bi na novem mestnem pokopališču postavili manjši spomenik civilnim deportirancem iz obdobja 1940-47, ki naj bi ga odkrili dne 16. septembra.

Razpravljali so tudi o pripravah za konferenco o problemih bolnišnic, ki bo prihodnji mesec v Trzinu. Organizacijske priprave so poverili odborniku Fragacoumu.

Na okrajnem sejevanju CIGSL v Trzinu so imeli posvetovanje predstavnikov kemičnih sindikatov CIGSL in CGIL, na katerem so proučili bodoče izgleda za delo v tovarni Solway v Trzinu. Krožijo namreč govorice, da bodo v kratkem to tovarno zaprli.

Da bi izvedeli kaj bolj točnega o zadevi, so sindikalisti predstavnik sklenili obrniti se na zvezo industrijskega sindikata, ki naj bi ga sklicali v ta namen v najkrajšem času. Zelo verjetno bodo o tem razpravljali tudi na 1. jhondni seji občinskega sveta.

Povod za vzmernirjenje naj bi dala izjava predstavnikov osrednjega vodstva iz industrijske družbe, ki ima svoj sedež v Belgiji, ko so prišli na ogled v trziško tovarno. Izjave o nameravani zapori naj bi dali ti predstavniki tudi trziškega župana Romanju, ob priliki njihovega obiska na županstvu.

Cim bodo sindikati zbrali točnejše podatke, bodo podvezli potrebne korake za zaščito koristi delavcev, ki so zaposleni v tej tovarni.

Popravni izpiti na osnovnih šolah

Didaktično ravnateljstvo slovenskih osnovnih šol sporoča, da se bodo popravni izpiti čez 2. in 5. razred osnovnih šol na Goriškem začeli 1. septembra.

Gostišče STERK — Nova Gorica — Ajevica

SOBOTA, 26. AVG. OB 20. URI (jug. čas)

«GORIŠKANOČ»

Igrajo AVSENIKI

Domache specialitete: postvri, raki, piščanci, briška in vipavska vina.

OGNEMET

VLJUDNO VABLJENI!

ILJA EHRENBURG

SREČANJA S SODOBNIKI

(Odlomki iz knjige «Ljudje, leta, življenje»)

JOLIOT-CURIE

Teden dni kasneje pa sva krenila na zasedanje biroja v Helsinkih. Joliotu so dali na razpolago salonski vagon; z njim je potovala Irene Joliot-Curie v Leningradu me je Joliot prosil, da bi ga odpeljal v Ermitaž. «Rekli so mi, da je tam del slik, ki sem jih bil videl pred petnajstimi leti v moskovskem muzeju? zahodne umetnosti...» V tistem času so impresioniste, da Matissa in Picassa sploh ne omenjam, smatrali za nezaželene za obiskovalce muzeja in izredno dragoceno kolekcijo so hranili v trezorjih: slike so visele na ploščah. Joliot se je navduševal, še posebej so mu bile všeč krajine Sisleya, Moneta in Pisgarra. Ko sva odhajala, je rekel: «Kot da sem vse poletje preživel na vasi — drug človek sem...» Ko se je nagnil k meni, je tiho dodal: «Ni dobro odrekati takšne radosti sovjetskimi ljudem...» In takoj dodal: «To ne bo trajalo dolgo, prepričan sem.»

Leta 1955 je Joliot resno zbolel in namestili so ga v bolnišnico Saint-Antoine. (Umrl je v isti bolnišnici tri leta kasneje.) To je zelo staro in mračno poslopje. Joliotu so dali posebno sobo. Pripravljalo je, da zdravniki niso prepričani v postavljeno diagnozo, toda da sebe kontrolira, dela beležke in da se

je sprijateljil z glavnim zdravnikom. Potem je, razumljivo, začel govoriti o popuščanju napetosti — prav zdaj je čas za razširitev gibanja... Nenadoma je vzel platno, se obrnil k steni in zmeden rekel: «Tu sem obsojen na brezdelje in sem začel slinkati. Nikar ne ocenjujte preveč strogo, saj se tega nikoli nisem učil, začel sem z abecedo...» Na platno je bila krajina, ki jo je videl skozi okno: dvorišče, nekaj dreves, zid hiše. Pogledal sem drugo, tretje platno... Joliot me je vprašal: «Zelo slabo, mar ne?..» Odgovoril sem mu, da je čutil v njegovih krajinah občutek svetlobe, neposrednosti, celo navivnosti, čeprav so poteze precej zanesljive. Rekel je: «Igranje štiriinpetdesetletnega otroka...»

Spomladi 1956. leta je umrla za levkemijo Irene Joliot-Curie. To je bil za Joliota hud udarec: živeval in delala sta skupaj trideset let — 1926. leta se je mladi laborant, ki je delal v Inštitutu za radij pod vodstvom Marije Curie, oženil z njeno hčerko, asistentko v istem inštitutu. Zivela sta složno, čeprav si sploh nista bila podobna. Irene je bila zaprtja, molčeča, Joliot pa, običajno zgovoren, je v njeni prisotnosti pogosto obmolnil. Spominjam se noči, ki smo jo preživel v salonskem vagonu. Irene je kmalu odšla in kupe, Joliot pa je ostal. Začel je govoriti o osamljenosti, o svoji «plebejski naravi», o tem, kako si človek včasih želi, da bi se iztrgal iz lastnega življenja: «Vsi smo stroji, ki se vrtijo na mestu...» Leta 1956 je Joliot prišel na Dunaj. Pričakali smo ga na postaji. Zvečer mi je rekel: «Irene je umrla za tisto boleznijo, ki ji mi pravimo poliklena bolezen. Zdad smo postali previdnejši, toda v tridesetih letih...» Malo je pomolčal, potem pa je tiho dodal: «Vse to ni lahko...» Leta dni kasneje sem bil pri njem v Antonyju. Pokazal mi je vrt, čudovit zid, prepleten z rožami, poslednje tulipane. «Irene je zelo dobro izbirala barve tulipanov. Minulo pomlad so se razcveteli, nje pa ni bilo več...» Čez nekaj minut je rekel: «Prevzela me je naglica — rad bi še nekaj naredil. Ni

sem bojazljiv, toda človek nikakor ne sme biti pretirano lakomisel...»

Ze prej, leta 1956, se je začel z menoj pogovarjati o Stalinu: «Številni naši intelektualci so začeli po XX. kongresu kolebati. Meni pa se zdi, da je naša stvar zakoracila naprej. Jaz se nikoli nisem toliko varal kot nekateri drugi — o Stalinu so govorili kot o polbogju. Spominjam se, da je X. takrat rekel: «Previdnost! Mi ne moremo verjeti v nezmožnost, pustimo to katoličanom! Jaz sem v Sovjetski zvezi videl mnogo napak — prvi so začeli in to ni noben čudež...» Spomladi 1958. leta mi je rekel, ko me je povabil v Antony: «Prosim vas, pred otroki pripovedujte o tistem dobrem, ki je pri vas. Zdad pa se bova pogovorila o preteklosti...» Vi vse razumete, mar ne? Veliko sem razmišljal, pa vendar nisem domel do konca.»

Komunist je postal v zelo ogabnem času — 1942. leta — in je do smrti ostal zvest poti, ki si jo je bil izbral. V njegovi izbiri se niso manifestirala samo čustva, junaštvo komunistov v odporu, borba sovjetskega ljudstva proti fašizmu, temveč tudi logika, razmišljanje učenjaka. Ko se je spominjal Fadjjeva, je Joliot rekel: «Nekoč sva se pripravala, se spominjate, to je bilo na Dunaju, prigovarjali mi je, naj umaknem svoje besede; ko sem trdil, da je vojna sposobna uničiti življenje na našem planetu, je ponavljal: «Mj vas poznamo kot zvestega prijatelja.» Odgovoril sem mu, da je v prijateljstvu zvestoba dobra stvar, toda v politiki, tako kot v znanosti, ni potrebno samo verjeti, temveč tudi misliti...»

Joliot je imel obraz s prefinjenimi, zelo izrazitimi potezami. resničen Francoz, pa tudi v njegovem značaju je bilo zelo veliko narodnostnih črt — včasih se je vesellil malce ožono, veliko je govoril, toda zelo redko mu je kaj nepotrebnega ušlo, ko je droval, je bil vedno natančen in logičen.

V Antonyju sem videl, kako se je ukvarjal z vnuki — Heleninimi otroki — in se spomnil Hugojevih verzov «Spretnost

UREDNISTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni preda 559 — I'ODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/1 Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROCNINA: mesečna 800 ttr — vnaprej, četrtletna 2.250 ttr, polletna 4.400 ttr, celoletna 7.700 ttr — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 60 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tečajni račun: založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DCS, Ljubljana, Stari trg 3/1, telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 5013-270/1. UGHANE: Cena oglasno: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 ttr. — Mail oglas 40 ttr beseda — Oglas tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst

ŠPORTŠPORTŠPORT

«10. JUBILEJNE SLOVENSKE ŠPORTNE IGRE»

Naš nogomet lahko računa na res solidne mladince

Med člani bo turnir po prihodnjem kolu že dobil svojo obliko

Doberdobji zadovoljni za prvo mesto v lestvici za disciplinski pokal

Če članski turnir ni potekal ravno v največjem športnem duhu itd., so nasprotno mladinci pokazali res vzorno nastop, saj nismo zabeležili v prvem kolu niti ene izključitve. Opominov pa je bilo neznanost (3), in to v dveh tekmah. Torej — vzorno vedenje!

S športnostjo je prišla tudi lep in tehnično veljavna igra. Predvsem mladinci Kontovela so presenetili, saj so dal nezkušenim nogometšem Cankarja kar devet golov in so poleg tega prikazali v več preledkih solidne akcije, ki jih je prva linija inteligentno sgradila. Med Kontovelci nas je zlasti presenetil Ukmar, ki je organiziral igro svojih, poleg tega pa se je uveljavil tudi kot strelec. Peter Starc pa je bil izredno nevaren pred vrati. Na sredini igrišča pa je Rebuta veljavno več kot solidno delo, tako da je celotna ekipa dobila svojo fiziognomijo in lahko realno upa tudi na končno zmago.

Seveda, če ne bo Kontovelcu prežalo račune močno moštvo Brega, ki je favorit turnirja. Brežani se bodo v nedeljo spoprijeli z Vesno, ki je v nedeljo s težavo odpravila najmlajše Brega, in zato res vidimo možnost, da bodo Križani lahko ustavili Breg A, ki si je v prvenstvu nabral že precejšnjo izkušnjo.

Torej na papirju je predviden finale med Kontovelom in Bregom A.

Člani pa se vestno pripravljajo za drugi zavrtjaji, ki bo na sporedu v nedeljo. Union — Gaja, Kontovela — Škamperle in Repen — Prosek: te so tekme prihodnjega sporedu, ki obeta veliko privlačnosti in zanimanja.

Posebno pa miška ekipa lestvice za disciplinski pokal. Važnost te tekme je velika, saj bo v kratkem to tovarno zaprli.

Dr. Tripani v Gradežu

V preteklih dneh je deželni odbornik za finance dr. Tripani obiskal v Gradežu civilno bolnišnico, kjer so v teku razširjevala in izboljševala dela tudi za zasluge pri- spevku, ki jih je dala dežela. Dr. Tripani je obiskal tudi zavetišče Luigi Rizzo, kjer so ga seznanili s potrebami, da bi zavetišče postalo bolj racionalno. V prihodnjih dneh si bo odbornik ogledal še rovi dom politika v Gradežu, za katerega izpolnitve je dežela odobrila 8 milijonov lir prispeva.

V Pevni so našli se dve granati

Ko je predvčeršnjim traktorist Anton Franco oral neko njivo vričevrni, je opazil konice dveh granat, ki sta molieli iz Zemlje. Ne da bi se pomisljal je kar bos tekel obvestiti karabinerje iz Podgora, ki so takoj razpostavili svarilne znake ter zavarovali nevarno področje. Ugotovili so, da sta bili granati kal. 105 in 75 šo iz časov prve svetovne vojne ter še dobri. Včeraj so prišli minirerji iz Trsta, ki so granati odpeljali in razstrelili.

KOŠARKA

PRIJATELJSKA TEKMA

Sežanci z lahkoto proti borovcem

PARTIZAN — BOR 70:45 (27:20)

Partizan (Sežana): Žagar 13, Bernetič 6, Žigon 18, Tavčar 4, Grmek 9, Danev, Uršič 12, Jerina 8.

Bor: Kralj 8, Zavadlav 12, Livio in Sandi Pertot, Štokelj, Kodrič, Ambrožič 3, Starc in Lakovič 22.

Včeraj so Borovi košarkarji v Sežani odigrali prijateljsko tekmo s peterko Partizana, ki je s precejšnjo razliko v točkah odpravila okrnjeno postavo plavh. Končni rezultat je namreč bil 70:45 v korist domačinov, ki so pridvsem v drugem delu igre praktično nadoknadili po- žrtvovalne borovce. V vrstah Bora je tokrat manjkalo več standardnih igralcev kot Savo Spacal, Rudež, Košuta itd., ki so zaposleni za učenjem. Zato so plavi nastopili z nekaterimi naraščalniki, ki logično niso nadoknadili velikih vrzeli ekipe. Pač nezkušeni so. Vsekarer pa je bilo včerajšnje srečanje res koristna izkušnja za vse najmlajše, ki bodo že letos nastopili na mestnem prvenstvu.

Sežanski košarkarji s svoje strani se niso povsem potrudili, da so lahko odpravili okrnjene borovce. Poleg tega je plavim v drugem polčasu tudi sapa zamajkala in domačini so se lahko enostavno sprepa-

NEURADNO SVETOVNO PADALSKO PRVENSTVO

Jugoslovani prvi v skokih s 1.500 m

Čehinje «padale» brez padala

Danes skoki na cilj na morju

PORTOROŽ, 24. — Končno uspeh jugoslovanske ekipe! V tretji disciplini tekmovalca za V. Jadransko cup Jugoslovanski padalci prepričljivo zmagali v skupinskih skokih z višine 1.500 m na cilj. V prvi seriji skokov, ki so jo izvedli še včeraj, so se uvrstili na prvo mesto, danes zjutraj so v drugi seriji bili drugi takoj za belgijsko mednarodno ekipo, v tretji seriji pa so ponovili uspeh iz prve ter tako zasedli prvo mesto v končni lestvici. Takoj za njimi se je uvrstila ekipa Francije, kateri sledijo Avstrija, V. Bri-

tanija, Švica ter ostale. V ženski konkurenci so se izkazale padalkice SZ, njihovo število točk pa je njih uvrstilo na drugo mesto v moški konkurenci. Sicer pa je kot omenil v intervjuju trener italijanske ekipe, dosegaajo ženske v tem športu, ki naj bi bil predvsem za moške, res zavajanja vredne uspehe in ne varčujejo se z drznostjo, so se hladnokrvnostjo. Slednjo sta pokazali v veliki meri češki padalki Zarybnicka in Tomškova v drugi seriji padalske štafete z višine 2800 m: med predajo štafete palice (padala morajo biti zaprta, dokler ni predaja štafetnih palic končana), sta se nekako zapeli sponki obeh pa dal in tako sta padali skupaj, ta- korekoc sprleti, celih 2400 metrov; šele na višini 100 metrov jima je uspelo odpreti padala, pri čem sta 15 metrov od tribunala Zarybnicka je izredno izkušena padalka, ki ima za seboj še več kot 2000 skokov.

Padalki sta bili obrnjeni s prami druga proti drugi in šele v zadnji sekundi, tik pred katastrofo, se jima je uspelo rešiti. Sodniki zavr- ju mo izpustili padala, kar pomeni po pravilih je treba odpreti padalo najkasneje na višini 400 metrov. Čehinjski sta sprejeli odločitev brez protestov...

Rezultati skupinskih skokov na cilj v 1. seriji (100 m):

Moški: 1. Jugoslavi (1965,7 t.), sledijo Francija, Avstrija, Vel. Br- tanijska, Švica.

Ženske: 1. SZ (1945,7 točk) pred CSRR, Madžarsko, Vzh. Nemčijo in ZDA.

Jugoslovanska ekipa je letos nekoliko razočarala, saj so od nje pričakovali mnogo več, posebno v padalski lestvici, kjer se je v prvi seriji uvrstila takoj za ekipo ZDA, v drugi seriji pa je nazadovala na 10. mesto, istotako je bilo tudi v 3. seriji. Slednjo serijo je v tretje- serijski skokih, kjer je s tretjega zdrsnila na 11. mesto. Kapetan ekipe Milen Dimić je izjavil, da ni- so pričakovali prvega mesta v današnji disciplini, ki so ga ohranili, ker so ostale ekipe dosegle slabše rezultate v tretji seriji, medtem ko so prejeli 600 m.

NAMIZNI TENIS

POKAL EVROPSKIH PRAVKOV

Ljubljanska Olimpija med favoriti

Prihodnji mesec se bo pričelo tekmovalje za letošnji pokal evrop-

skih prvakov. Za Jugoslavijo bo nastopila Olimpija iz Ljubljane, ki je letos zopet- osvojila državni naslov. Ekipo je znatno ojačil znani športnik Korpa, večletni državni prvak in letos 5. na svetovnem prvenstvu v Stockholmu. Možnosti Olimpije so zato letos tudi v pokalu evropskih prvakov res precejšnje. Korpa, Vecko, Kleivšar in Kastelle ter njihov trener Franc Usnik bodo odstopovali 30. septembra v Plovidru, kjer bodo odigrali prvo kolo z bolgarskim prvakom Trakom. To oviro bi morali ljubljanki premagati s precejšnjo lahkoto, tako da jih čaka v drugem kolu ekipa Vasutas iz Budimpešte. Ta tekma se bo odigrala v Ljubljani.

V tretjem kolu pa res težka ovira — švedski prvak Erik Solvtergson — evropskim prvakom Johannsonom. Nočemo biti preveč optimisti, a kljub temu mislimo, da se Olimpija lahko bori celo za naslov evropskega prvaka. Za te važno nastope se igralci vestno pripravljajo v vsakodnevnih treningih v hall Tivoli.

Za pokal evropskih prvakov se je letos vpisala tudi tržaška Soffitta, ki je letos prvič osvojila ekipni državni naslov v postavi Crecheli, Durazzano, Floreani, Aldighieri in Lena.

«10. JUBILEJNE SLOVENSKE ŠPORTNE IGRE»

Naš nogomet lahko računa na res solidne mladince

Med člani bo turnir po prihodnjem kolu že dobil svojo obliko

Doberdobji zadovoljni za prvo mesto v lestvici za disciplinski pokal

Če članski turnir ni potekal ravno v največjem športnem duhu itd., so nasprotno mladinci pokazali res vzorno nastop, saj nismo zabeležili v prvem kolu niti ene izključitve. Opominov pa je bilo neznanost (3), in to v dveh tekmah. Torej — vzorno vedenje!

S športnostjo je prišla tudi lep in tehnično veljavna igra. Predvsem mladinci Kontovela so presenetili, saj so dal nezkušenim nogometšem Cankarja kar devet golov in so poleg tega prikazali v več preledkih solidne akcije, ki jih je prva linija inteligentno sgradila. Med Kontovelci nas je zlasti presenetil Ukmar, ki je organiziral igro svojih, poleg tega pa se je uveljavil tudi kot strelec. Peter Starc pa je bil izredno nevaren pred vrati. Na sredini igrišča pa je Rebuta veljavno več kot solidno delo, tako da je celotna ekipa dobila svojo fiziognomijo in lahko realno upa tudi na končno zmago.

Seveda, če ne bo Kontovelcu prežalo račune močno moštvo Brega, ki je favorit turnirja. Brežani se bodo v nedeljo spoprijeli z Vesno, ki je v nedeljo s težavo odpravila najmlajše Brega, in zato res vidimo možnost, da bodo Križani lahko ustavili Breg A, ki si je v prvenstvu nabral že precejšnjo izkušnjo.

Torej na papirju je predviden finale med Kontovelom in Bregom A.

Člani pa se vestno pripravljajo za drugi zavrtjaji, ki bo na sporedu v nedeljo. Union — Gaja, Kontovela — Škamperle in Repen — Prosek: te so tekme prihodnjega sporedu, ki obeta veliko privlačnosti in zanimanja.

Posebno pa miška ekipa lestvice za disciplinski pokal. Važnost te tekme je velika, saj bo v kratkem to tovarno zaprli.

KOŠARKA

PRIJATELJSKA TEKMA

Sežanci z lahkoto proti borovcem

PARTIZAN — BOR 70:45 (27:20)

Partizan (Sežana): Žagar 13, Bernetič 6, Žigon 18, Tavčar 4, Grmek 9, Danev, Uršič 12, Jerina 8.

Bor: Kralj 8, Zavadlav 12, Livio in Sandi Pertot, Štokelj, Kodrič, Ambrožič 3, Starc in Lakovič 22.

Včeraj so Borovi košarkarji v Sežani odigrali prijateljsko tekmo s peterko Partizana, ki je s precejšnjo razliko v točkah odpravila okrnjeno postavo plavh. Končni rezultat je namreč bil 70:45 v korist domačinov, ki so pridvsem v drugem delu igre praktično nadoknadili po- žrtvovalne borovce. V vrstah Bora je tokrat manjkalo več standardnih igralcev kot Savo Spacal, Rudež, Košuta itd., ki so zaposleni za učenjem. Zato so plavi nastopili z nekaterimi naraščalniki, ki logično niso nadoknadili velikih vrzeli ekipe. Pač nezkušeni so. Vsekarer pa je bilo včerajšnje srečanje res koristna izkušnja za vse najmlajše, ki bodo že letos nastopili na mestnem prvenstvu.

Sežanski košarkarji s svoje strani se niso povsem potrudili, da so lahko odpravili okrnjene borovce. Poleg tega je plavim v drugem polčasu tudi sapa zamajkala in domačini so se lahko enostavno sprepa-

NEURADNO SVETOVNO PADALSKO PRVENSTVO

Jugoslovani prvi v skokih s 1.500 m

Čehinje «padale» brez padala

Danes skoki na cilj na morju

PORTOROŽ, 24. — Končno uspeh jugoslovanske ekipe! V tretji disciplini tekmovalca za V. Jadransko cup Jugoslovanski padalci prepričljivo zmagali v skupinskih skokih z višine 1.500 m na cilj. V prvi seriji skokov, ki so jo izvedli še včeraj, so se uvrstili na prvo mesto, danes zjutraj so v drugi seriji bili drugi takoj za belgijsko mednarodno ekipo, v tretji seriji pa so ponovili uspeh iz prve ter tako zasedli prvo mesto v končni lestvici. Takoj za njimi se je uvrstila ekipa Francije, kateri sledijo Avstrija, V. Bri-

tanija, Švica ter ostale. V ženski konkurenci so se izkazale padalkice SZ, njihovo število točk pa je njih uvrstilo na drugo mesto v moški konkurenci. Sicer pa je kot omenil v intervjuju trener italijanske ekipe, dosegaajo ženske v tem športu, ki naj bi bil predvsem za moške, res zavajanja vredne uspehe in ne varčujejo se z drznostjo, so se hladnokrvnostjo. Slednjo sta pokazali v veliki meri češki padalki Zarybnicka in Tomškova v drugi seriji padalske štafete z višine 2800 m: med predajo štafete palice (padala morajo biti zaprta, dokler ni predaja štafetnih palic končana), sta se nekako zapeli sponki obeh pa dal in tako sta padali skupaj, ta- korekoc sprleti, celih 2400 metrov; šele na višini 100 metrov jima je uspelo odpreti padala, pri čem sta 15 metrov od tribunala Zarybnicka je izredno izkušena padalka, ki ima za seboj še več kot 2000 skokov.

Padalki sta bili obrnjeni s prami druga proti drugi in šele v zadnji sekundi, tik pred katastrofo, se jima je uspelo rešiti. Sodniki zavr- ju mo izpustili padala, kar pomeni po pravilih je treba odpreti padalo najkasneje na višini 400 metrov. Čehinjski sta sprejeli odločitev brez protestov...

Rezultati skupinskih skokov na cilj v 1. seriji (100 m):

Moški: 1. Jugoslavi (1965,7 t.), sledijo Francija, Avstrija, Vel. Br- tanijska, Švica.

Ženske: 1. SZ (1945,7 točk) pred CSRR, Madžarsko, Vzh. Nemčijo in ZDA.

Jugoslovanska ekipa je letos nekoliko razočarala, saj so od nje pričakovali mnogo več, posebno v padalski lestvici, kjer se je v prvi seriji uvrstila takoj za ekipo ZDA, v drugi seriji pa je nazadovala na 10. mesto, istotako je bilo tudi v 3. seriji. Slednjo serijo je v tretje- serijski skokih, kjer je s tretjega zdrsnila na 11. mesto. Kapetan ekipe Milen Dimić je izjavil, da ni- so pričakovali prvega mesta v današnji disciplini, ki so ga ohranili, ker so ostale ekipe dosegle slabše rezultate v tretji seriji, medtem ko so prejeli 600 m.

NAMIZNI TENIS

POKAL EVROPSKIH PRAVKOV

Ljubljanska Olimpija med favoriti

Prihodnji mesec se bo pričelo tekmovalje za letošnji pokal evrop-

skih prvakov. Za Jugoslavijo bo nastopila Olimpija iz Ljubljane, ki je letos zopet- osvojila državni naslov. Ekipo je znatno ojačil znani športnik Korpa, večletni državni prvak in letos 5. na svetovnem prvenstvu v Stockholmu. Možnosti Olimpije so zato letos tudi v pokalu evropskih prvakov res precejšnje. Korpa, Vecko, Kleivšar in Kastelle ter njihov trener Franc Usnik bodo odstopovali 30. septembra v Plovidru, kjer bodo odigrali prvo kolo z bolgarskim prvakom Trakom. To oviro bi morali ljubljanki premagati s precejšnjo lahkoto, tako da jih čaka v drugem kolu ekipa Vasutas iz Budimpešte. Ta tekma se bo odigrala v Ljubljani.

V tretjem kolu pa res težka ovira — švedski prvak Erik Solvtergson — evropskim prvakom Johannsonom. Nočemo biti preveč optimisti, a kljub temu mislimo, da se Olimpija lahko bori celo za naslov evropskega prvaka. Za te važno nastope se igralci vestno pripravljajo v vsakodnevnih treningih v hall Tivoli.

Za pokal evropskih prvakov se je letos vpisala tudi tržaška Soffitta, ki je letos prvič osvojila ekipni državni naslov v postavi Crecheli, Durazzano, Floreani, Aldighieri in Lena.

«10. JUBILEJNE SLOVENSKE ŠPORTNE IGRE»

Naš nogomet lahko računa na res solidne mladince

Med člani bo turnir po prihodnjem kolu že dobil svojo obliko

Doberdobji zadovoljni za prvo mesto v lestvici za disciplinski pokal

Če članski turnir ni potekal ravno v največjem športnem duhu itd., so nasprotno mladinci pokazali res vzorno nastop